

نگاه Reuters، لندن

توفان نظامی - فضایی تمام عیار ایران

جایگزینی تهدید نظامی این کشور با گفت و گوی مستقیم باشد.

با پیوستن آمریکا به ۵ کشور دیگر و حذف خطر تهاجم نظامی احتمالی آمریکا به ایران، ادامه تحریم‌ها ممکن است ایران را به سمت پیشنهادهای مالی و علمی سوق دهد. اگر موضع تهدیدآمیز ایالات متحد تغییر کند، نه تنها ایرانی‌ها دیگر بهانه‌ای برای ترس از تهاجم احتمالی آمریکا و ادامه برنامه افزایش قوای نظامی، جهت مقابله با این تهدید احتمالی نخواهند داشت، بلکه کفه پُر از پیشنهاد مالی و علمی ترازو هم، سنگین‌تر خواهد شد و ممکن است ایرانی‌ها با توقف غنی‌سازی موافقت کنند! هم‌اکنون ایالات متحد، بزرگترین سد پیش روی ایرانی‌ها برای عضویت در سازمان تجارت جهانی است. پیوستن ایالات متحد به ۵ کشور دیگر، به معنای افزایش پیشنهادهای مالی و علمی و موافقت با عضویت ایران در بسیاری از سازمان‌های راهبردی بین‌المللی همچون سازمان تجارت جهانی خواهد بود.

تغییر از سر ناچاری

بازنگری جرج بوش در سیاست‌های اتخاذی وی نسبت به ایران و برنامه هسته‌ای این کشور، به طور داوطلبانه صورت گرفته است. گویی مشکلات در عراق و ادامه بحران در افغانستان، وی را به تغییر موضع در خصوص ایران قانع کرده و جالب‌تر آن که کاخ سفید با هدف خروج نظامیان آمریکا از برخی از شهرهای عراق، با مقامات عراقی وارد مذاکره شده است. این تصمیم، حداقل این نوید را می‌دهد که جنگ و خشونت در عراق، رو به کاهش است و از نگاه کاخ سفید، خاورمیانه، تنها مکانی برای زورگویی و تاخت و تاز نیست. به بیانی دیگر، ایران نباید نگران یکجانبه‌گرایی آمریکایی در منطقه باشد. جرج بوش، با تصویب برنامه زمان‌بندی شده خروج نیروهای آمریکایی از شهرهای عراق، به نوعی درصدد کسب رضایت ایران است. گرچه بوش متوجه قدرت شگفت‌انگیز ایران در برابر تحریم‌های اقتصادی شدید شده و در حال تغییر موضع خود می‌باشد، اما وی برنده پرونده هسته‌ای ایران نخواهد بود، چراکه وقت کمی در اختیار دارد.

این در حالی است که باراک اوباما، از همان ابتدا، سیاست گفت‌وگوی مستقیم با ایران را در پیش گرفته و آماده مذاکره با ایران و حل موضوع هسته‌ای این کشور از طریق دیپلماسی می‌باشد. تغییر سیاست‌های اساسی ایالات متحد در منطقه، به خصوص در مورد برخورد با ایران، نیازمند تغییر نگرش آمریکا در خصوص ایران و برنامه‌های هسته‌ای این کشور است که قطعاً نیازمند زمان زیادی خواهد بود. اما واقعیت مسلم، استقبال ایران از سیاست کلی اوباما بوده که همان گفت‌وگوی مستقیم دو طرف می‌باشد. ■

پیشرفت‌های نظامی جمهوری اسلامی ایران، روز به روز بر نگرانی‌های اسرائیل و آمریکا افزوده است، با این وجود اتخاذ هر نوع سیاست تهاجمی علیه این کشور برای آنان غیرممکن می‌باشد.

دور چهارم تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل علیه ایران، به علت ادامه فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم می‌باشند. همچنین، تحریم‌های جدید یک جانبه‌ای نیز از سوی آمریکا و اتحادیه اروپا که به برنامه غنی‌سازی اورانیوم و موشک‌های پرتابی ایران مربوط می‌شود، به سازمان‌ها و بانک‌های این کشور تحمیل شده است.

از طرفی، اسرائیل همچنان بر این امر اصرار می‌ورزد که اگر تلاش‌های دیپلماتیک با شکست مواجه شود، حق دارد هر اقدام لازمی را برای توقف فعالیت‌های هسته‌ای ایران انجام دهد. این در حالی است که مقامات بلندپایه دولت بوش، به اسرائیل هشدار داده‌اند که حمله به پایگاه‌های هسته‌ای ایران، تلاش‌های آمریکا را برای یافتن یک راه حل دیپلماتیک تضعیف می‌کند. آمریکا، درخواست اسرائیل را برای تأمین تجهیزات نظامی و حمایت از حمله به پایگاه‌های هسته‌ای ایران رد کرده است. با وجود این، واشنگتن با تأمین بودجه برای توسعه

سیستم دفاع موشکی پرتابی خدنگ ۳ اسرائیل، به منظور مقابله با هر نوع موشک پرتابی از سوی ایران و همچنین سیستم آبرون دوم، برای جلوگیری از پرتاب موشک‌های

کوتاه‌برد حزب‌الله لبنان، موافقت کرده است. آیا وعده این سیستم‌های دفاعی جدید و ارتقا یافته، اسرائیل را دچار احساس امنیت کاذب می‌کند؟ در واقع، اسرائیل برای آغاز یک حمله دو جانبه، بیش از اندازه بی‌پروا عمل می‌کند، حمله اول به ایران و حمله دوم به تجهیزات فرماندهی حزب‌الله لبنان، به منظور جبران نتیجه جنگ سال ۲۰۰۶ و تضعیف تأثیر نظامی و سیاسی حزب‌الله در لبنان. رفتار حساب شده یا غیر حساب شده اسرائیل، قابل کنترل نخواهد بود، مگر این که دولت‌های غربی، به سرعت و قاطعانه مذاکرات جامعی را با ایران آغاز کنند. اگر برنامه هسته‌ای و پیشرفت‌های فضایی و موشکی ایران بدون کنترل بماند، توفانی تمام عیار، به عنوان واقعیتی تأسف‌بار اتفاق خواهد افتاد. ■

اقدام اخیر ایران در پرتاب آزمایشی موشک حامل ماهواره ساخت داخل به مدار فضایی، گام مهم دیگری در پیشرفت جمهوری اسلامی در عرصه تکنولوژی است. ناگفته پیداست که ایران، سال‌ها برنامه‌های فضایی را دنبال می‌کرده تا تأکیدی بر هدف استراتژیک خود، برای ایفای نقشی برجسته در منطقه داشته باشد. اما آنچه باعث افزایش نگرانی‌های بین‌المللی می‌شود، این حقیقت است که تکنولوژی پیشرفته پرتاب ماهواره ایران می‌تواند در پرتاب موشک‌های حامل کلاهک‌های زیست‌محیطی، شیمیایی و یا هسته‌ای نیز به کار رود. به هر حال، ایران همچنان آزمایش‌های خود را ادامه می‌دهد و ممکن است انبوهی از موشک‌های شهاب ۳ را علیه مخالفان شناخته شده خود در خاورمیانه، به کار گیرد!

ایران، اکنون ۳۵۰۰ سانتریفیوژ فعال یا در حال آزمایش در نیروگاه غنی‌سازی سوخت نطنز دارد و به دنبال ساخت هرچه بیشتر دستگاه‌های سانتریفیوژ است تا آنها را با ظرفیت کامل به کار انداخته و اهداف مهمتری را دنبال کند. آمریکا و دیگر کشورهای اروپایی هم پیمان وی، نگران این مسأله هستند که ایران بتواند بازرسان سازمان انرژی اتمی را از نیروگاه نطنز اخراج کرده و تا سال ۲۰۱۰ با سرعت هرچه تمام‌تر، ساخت دستگاه‌های سانتریفیوژ را به منظور تولید بالای اورانیوم غنی شده، برای ساخت بمب هسته‌ای از سر گیرد. محمود احمدی‌نژاد با اعلام مواضع تند و همیشگی خود و به عنوان سیاستمداری مردم‌گرا، تلاش می‌کند حمایت عمومی را در راه مبارزه با اسرائیل برانگیزد و این همان استدلال اسرائیل برای جنگ با ایران و مبارزه با تجهیزات هسته‌ای این کشور است. به هر حال، اظهار نظرهای احمدی‌نژاد، در مورد بی‌ثمری پیشنهاد اخیر آمریکا، فرانسه، انگلیس، آلمان، روسیه و چین برای آغاز مذاکرات جامع حل و فصل برنامه هسته‌ای ایران، تنها آتش خشم کسانی را بر می‌افروزد که می‌خواهند تجهیزات هسته‌ای ایران را بمباران کنند.

قدرت‌های بزرگ، اکنون در حال طرح ریزی